

Az almalány

Olasz népmese, *Italo Calvino* gyűjtéséből

Volt egyszer egy király és egy királyné, akiket gyermektelenségük miatt emésztett a bánat. Mondta is a királyné: - Miért nem szülhetek gyermeket, mint ahogy almát terem az almafa?

Történt aztán, hogy a királynő gyermek helyett egy almát hozott a világra. Olyan szépséges, pirosposzgasz alma volt az, amelyhez foghatót még nem látott a világ. A király aranytálcára helyezte és az erkélyre tette az almát.

A királlyal szemközt lakott egy másik király, és ez a király egy napon, amikor az ablakban üldögélt, meglátott a szemben lakó király erkélyén egy almaszép lányt, aki a napfényben fürdött, fészülködött. Szájtátva csodálta, mert ilyen szép leányt még nem látott világéletében. Amint azonban a lány észrevette, hogy nézi valaki, a tálcához szaladt, belebújt az almába és eltűnt. A király pedig szerelemre lobbant iránta.

Gondolkodik, töpreng, bekopogtat a szemközti palota ajtaján, és így szól a királynőhöz: - Felség, – szól – egy szívességet szeretnék kérni felségedtől.

- Szívesen, felség; szomszédokul, ha segíthetünk egymáson... – mondja a királynő.

- Szeretném az erkélyükről azt az almát megkapni.

- Hát, hogy is mondhat ilyet, felség? Nem tudja, hogy én anyja vagyok annak az almának, és mennyit sóhajtoztam érte, míg megszületett?

De a király addig beszélt, addig erősködött, hogy kérését megtagadni nem lehetett, már csak a jó szomszédság kedvéért sem. Így aztán a király az almát a szobájába vitte. Előkészített mindent a mosakodáshoz és fészülködéshez, a lány pedig minden reggel előbújt mosakodni és fészülködni, a király meg gyönyörködött benne. Mást nem is tett a lány: nem evett, nem beszélt. Csak mosakodott, fészülködött és visszabújt az almába.

A király mostohaanyjával lakott, aki látván, hogy fia folyton szobájába zárkózik, gyanakodni kezdett: - Mit nem adnék, ha megtudhatnám fiam állandó rejtőzködésének okát!

Háborús idők következtek, a királyt elszólította a kötelesség. Fájt is a szíve, hogy az ő almáját el kell hagynia! Magához hívta leghűségesebb szolgáját és azt mondta neki: - Nálad hagyom a szobám kulcsát. Vigyázz, hogy senki be ne menjen! Minden nap készítsd ki a vizet és a fésűt az almalánynak, gondoskodj róla, hogy semmiben hiányt ne szenvedjen! Ügyelj, mert mindent elmesél majd nekem! (Ez nem volt igaz, mert a lány

sosem szólt egyetlen szót sem, de ő a szolgálónak ezt mondta.) – Figyelj jól oda, mert ha egyetlen haja szála is meggörbül, míg távol leszek, a te fejed bánja!

- Ne aggódjon, felség, minden tőlem telhetőt megteszek.

Alighogy a király útra kelt, a mostoha királynő máris abban mesterkedett, hogy szobájába bejusson. Mákonyt tetetett a szolgáló borába, és amikor az elaludt, ellopta tőle a kulcsot. Kinyitotta és felkutatta az egész szobát, de minél inkább keresett, annál kevésbé talált. Mindössze az a szépséges alma volt ott az arany gyümölcsöstálon. – Csakis ez az alma babonázhatta így meg!

Tudvalevő, hogy a királynők mindig tört hordanak az övükben. Fogta a királynő a tört és elkezdte döfködni az almát. Minden egyes tördőfés helyén vér patakzott az almából. A mostoha királynőt félelem járta át, kifutott, és az alvó szolgáló zsebébe visszatette a kulcsot.

Amikor a szolgáló felébredt, nem értette, mi lelhette. Rohant a király szobájába, és látta, hogy a szobát vér árasztotta el.

- Ó, én szegény fejem! Mitévő legyek? – és futásnak eredt.

Elment tündér nényéhez, aki mindenféle varázslatos poroknak volt a birtokában. A nényétől kapott az elbűvölt almák és az elvarázsolt lányok varázsporából is, ezekből készített a tündér keveréket.

A szolgáló visszatért az almához és minden tördőfés nyomát meghintette egy kevés porral. Az alma kettéhasadt és egy talpig befáslizott és bekengetett lány bújt elő belőle.

Hazatért a király, és a lány életében először megszólalt, mondván: - Tudd meg, hogy a mostohaanyád törrel döfködött át, de a szolgálód meggyógyított. Tizennyolc esztendő töltem és a rajtam ülő varázslat megtört. Ha akarod, leszek a feleséged!

Erre a király: - Istenemre mondom, hát hogyan akarnám!

A két szomszédos palota háza népe örömteli nagy mulatságot ült. Egyedül a mostoha hiányzott, aki világgá ment, s hírét sem hallotta többé senki.

S vígan voltak, jót mulattak,
Énnekem semmit nem adtak.
Azaz, adtak volt egy tallért,
Mely egy likba éppen elfért.

(A fordítás Italo Calvino, *Fiabe italiane*, II. kötet, Milano, Oscar Mondadori Kiadó, 2011. évi kiadása alapján készült, 397-399. o.)